

Conviure amb els incendis forestals

.....
Guia de prevenció

XARXA
FORESTAL

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Conviure amb els incendis forestals. Guia de prevenció.

2022

TEXT ► Maria Cifre Sabater i Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl.

IMATGES ► Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Conselleria de Medi Ambient i Territori de les Illes Balears; freepik.com.

IL·LUSTRACIONS ► Maria Cifre Sabater; freepik.com.

DISSENY I MAQUETACIÓ ► Arantxa Gállego Alemany [masbonitoqueunsanluis.com]

La impressió d'aquesta Guia s'ha finançat amb ajuda de **red eléctrica**

IMPRESSIÓ ► Artes Gráficas COYVE S.L.

DIPÒSIT LEGAL ► PM 00873-2022

Els textos i fotos estan sota la llicència Creative Commons. Es permet la reproducció parcial o total del contingut d'aquesta publicació guia sempre que es citi adequadament la font original.

Les recomanacions d'aquesta guia referent a instal·lacions o construccions, paviments o similars, es fan sens perjudici de que es pugui requerir, prèviament, una llicència municipal o una altra disposició administrativa adient.

Viure a prop del bosc comporta una responsabilitat.

Si actues adoptant les mesures de prevenció i mitigació d'incendis forestals augmentes la teva seguretat i disminueixes la vulnerabilitat de ca teva, alhora que et converteixes en un actor clau en la prevenció dels incendis forestals. Amb la col·laboració de tothom, generarem comunitats informades, preparades i més segures, i propiciarem paisatges resilents als incendis forestals. Aquesta guia que tens a les mans pretén orientar, amb unes passes senzilles, per aplicar la normativa i les recomanacions adients en prevenció d'incendis forestals per a habitatges.

Contingut

1. L'actual problemàtica dels incendis forestals a les Illes Balears

- 1.1. La cultura del risc
- 1.2. Coneix els boscos de les Illes Balears
- 1.3. Les zones d'interfície urbana-forestal

2. Estàs en perill?

3. Converteix ca teva en un espai defensable

- 3.1. Estructura de la vegetació
- 3.2. Pirojardineria
- 3.3. Tanques
- 3.4. Vies d'accés i sortida
- 3.5. Materials i tipus de construccions
- 3.6. Cobertes i porxades.
- 3.7. Xemeneies i altres sortides de fum
- 3.8. Finestres i portes
- 3.9. Mobiliari exterior i barbacoa
- 3.10. Emmagatzematge de materials combustibles
- 3.11. Punts d'aigua accessibles

4. I si l'edificació no és un habitatge?

5. Com protegir una urbanització dels incendis forestals?

- 5.1. Estructura de la vegetació als espais públics, les àrees perimetrals i les parcel·les no construïdes
- 5.2. Accessibilitat
- 5.3. Plans d'autoprotecció per risc d'incendi forestal
- 5.4. Implicació veïnal i acció particular

6. Alerta no causis un incendi!

- 6.1. Les cremes, sempre amb seguretat
- 6.2. Ús de maquinària
- 6.3. Llosques i fems
- 6.4. Material pirotècnic, espelmes i bengales nàutiques

7. Què fer en cas d'incendi forestal?

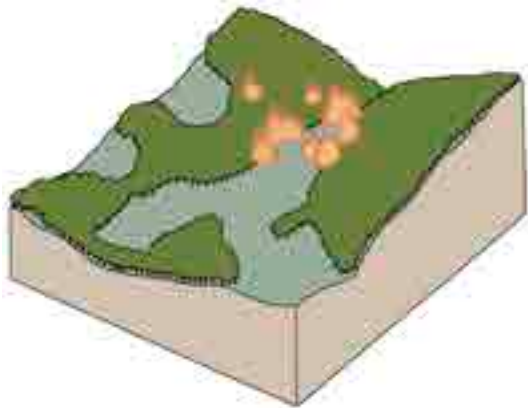
8. ACTUA!

9. Referències

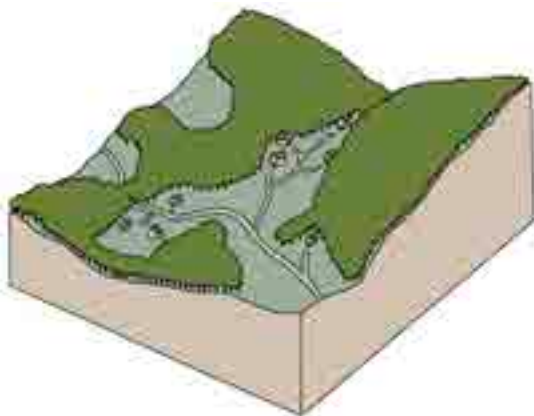
1

L'actual problemàtica dels incendis forestals a les Illes Balears

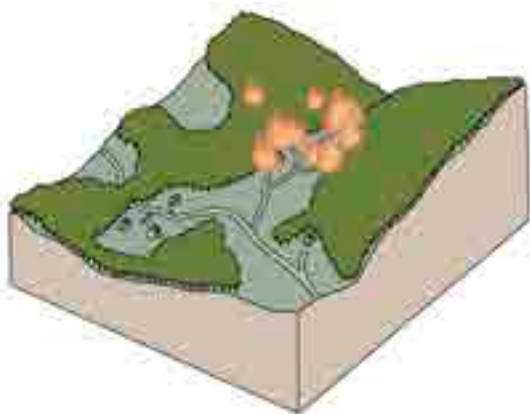

PERILL ► És la freqüència i intensitat en les que es presenta un fenomen que produeix una situació d'amenaça a la integritat dels sistemes i elements vulnerables.

VULNERABILITAT ► És la predisposició intrínseca d'un element vulnerable (persona, habitatge, urbanització, etc.) a patir danys davant un fenomen d'una magnitud determinada, és a dir, enfront un perill concret.

RISC ► Són els danys o pèrdues que es poden esperar (a persones, béns o medi ambient) com a conseqüència d'un fenomen, en relació a una zona determinada i a un interval de temps concret.

6

Els incendis formen part de la història dels territoris forestals del planeta. Actualment, el **risc** que suposen els incendis forestals per a vides humanes i animals, per a espais naturals, per a propietats, béns materials i infraestructures, fa que s'hagin convertit en una problemàtica de gran impacte socioambiental que hem d'afrontar col·lectivament i amb urgència. De fet, els incendis forestals són una preocupació creixent a escala global, en especial als territoris amb clima de tipus mediterrani, tal i com evidencien l'increment del número d'incendis amb conseqüències devastadores a zones habitades dels darrers anys a indrets com, per exemple, de Califòrnia, Austràlia, Chile, Grècia, Itàlia, França, Portugal i Espanya.

A les Illes Balears, la problemàtica dels incendis forestals té a veure amb un conjunt de factors tant socials com ambientals. Entre aquests, destaca l'increment de l'extensió i la continuïtat dels terrenys forestals (el que s'entén per 'aforestació'), causat, principalment, per l'abandonament de terres abans dedicades a l'agricultura o a la ramaderia. Per altra banda, l'abandonament de la silvicultura ha comportat un augment de la densitat de les masses forestals i, en conseqüència, una important acumulació de combustible forestal. Per un altre costat, els efectes del **canvi climàtic** estan generant entorns de cada vegada més propicis al foc: els episodis d'anomalies de temperatures són més destacats i freqüents, els períodes sense pluges són més llargs i reiterats, i experimentam episodis de vents forts i altres esdeveniments climàtics extrems, com per exemple tempestes amb molta energia. També, la intensificació dels **usos residencials, recreatius i turístics** a les zones rurals genera situacions d'elevada perillositat i vulnerabilitat ja que, per un costat, augmenten les activitats que poden generar ignicions i el número de persones i de béns materials que es poden veure afectats per un incendi forestal.

Actualment, la majoria d'incendis de les Illes Balears es queden en conats gràcies a la ràpida actuació dels mitjans d'extinció. No obstant,

els dies en què confluïxen certes condicions meteorològiques i una major disposició de la vegetació per cremar, amb la topografia concreta d'un lloc, un incendi pot propagar-se amb una virulència tan gran que ràpidament queda **fora de la capacitat d'extinció**, independentment dels recursos dels que es disposin.

Tornarem a tenir un incendi com el d'Andratx [de 2013]. El dia D, hora H, amb les condicions C, el tornarem a tenir. Ja sigui per culpa d'algú que tira una llosca, per una crema mal feta o per una persona que el provoca deliberadament. Perquè ja no es tracta de tenir molts avions i helicòpters. Tenim incendis i en seguirem tenint, així que prevenció. – Brigadista d'Ibanat.

Alguns exemples d'aquests incendis forestals a les Illes Balears són el de Morna de Sant Joan de Labritja (Eivissa) al 2011 i el d'Andratx, Estellencs i Calvià (Mallorca) al 2013.

Hem de tenir en compte que tots els incendis forestals, siguin grans o petits, poden causar danys ambientals, socials i econòmics. Tampoc no hem d'oblidar que **cada incendi és únic** ja que en el comportament del foc hi contribueixen factors molt variables.

Incendi de Morna de Sant Joan de Labritja (Eivissa) al 2011

► UN INCENDI FORESTAL

és el foc que s'estén sense control sobre combustibles forestals.

► UN CONAT

és un incendi forestal que afecta a una superfície inferior a una hectàrea.

► ELS GRANS INCENDIS FORESTALS

són aquells que tenen una certa magnitud d'àrea afectada i/o són fora de capacitat d'extinció.

► LA TOPOGRAFIA, LES CONDICIONS METEOROLÒGIQUES I LA DISPONIBILITAT DE MATERIAL COMBUSTIBLE

són els principals factors que afecten el comportament d'un incendi forestal.

Pots consultar més informació sobre les dades històriques registrades i anàlisis estadístics sobre els incendis forestals de les Illes Balears a les **referències** [1](#), [2](#) i [3](#)

Incendi d'Andratx, Estellencs i Calvià (Mallorca) al 2013

► LES MESURES DE PREVENCIÓ

d'incendis forestals són aquelles accions adreçades a evitar que s'iniciïn els incendis i a crear les condicions per a minimitzar la seva propagació.

► LES MESURES DE MITIGACIÓ

d'incendis forestals són aquelles accions adreçades a evitar o limitar al màxim els efectes perjudicials i els danys que els incendis forestals puguin causar a persones, medi ambient i béns.

1.1. La cultura del risc

Donat el conjunt de circumstàncies socials i ambientals que interactuen i caracteritzen la problemàtica actual dels incendis forestals a les Illes Balears, hem d'adoptar mesures que atenguin a la seva complexitat i, així, crear la cultura del risc. El que sí sabem és que a les Illes Balears tenim i seguirem tenint incendis forestals, sobretot als mesos d'estiu. Així doncs, el repte que se'ns presenta és aprendre a **convivre amb els incendis de forma més segura**, adoptant una **actitud més proactiva de prevenció** dels incendis forestals i assumint la **responsabilitat individual i col·lectiva** necessària per fer front al problema. Per això, és essencial i determinant que les persones que resideixen i que visiten els espais forestals adoptin un conjunt de **mesures de prevenció i mitigació**, prèviament als incendis que poden arribar.

Tot i haver-hi edificacions en contacte amb el bosc, aquesta zona agroforestal de Menorca exemplifica el que és un paisatge mosaic, on les terres agrícoles generen discontinuïtats en la massa forestal

Aquestes mesures, encaminades a disminuir la vulnerabilitat de la població, els boscos, els habitatges i les infraestructures enfront dels possibles danys causats pels incendis forestals, tenen l'objectiu de **generar espais de defensa i d'oportunitat**. Aplicant aquestes mesures dificultes la propagació del foc, facilites el seu control i extinció, permetes que els integrants de l'operatiu d'incendis forestals treballin de la forma més efectiva i segura possible, i ajudes a la recuperació de l'entorn després d'un incendi, generant així paisatges més resilients als incendis forestals. En definitiva, es tracta de potenciar que es generi un **paisatge mosaic** en el que hi hagi una combinació de diferents tipus d'estructura de vegetació, de forma que es redueixi la densitat i la continuïtat de la massa forestal.

Donat que la problemàtica dels incendis forestals a les Illes Balears té a veure amb l'estat actual dels boscos i la vulnerabilitat de la població i de les edificacions a la interfície urbana-forestal, a continuació veurem algunes de les principals característiques d'aquestes dues qüestions en el nostre territori.

Aquí [a les Illes Balears] podem veure que hi ha una gestió molt activa i eficient per a controlar i extingir els incendis forestals. Es gasten molts diners en actuar el més ràpidament possible quan esclata un incendi, [en] tenir bases per a què els helicòpters puguin actuar més ràpidament, i en personal d'extinció. Què falta ara? L'altra part, la gestió per a evitar incendis. No pot ser que per una negligència amb les restes d'una barbacoa es cremin muntanyes senceres. Hi ha d'haver més gestió, més zones de seguretat, més inversió en gestionar la biomassa acumulada. – Gestor forestal privat.

1.2. Coneix els boscos de les Illes Balears

A les Illes Balears s'estima que hi ha més de 220 mil hectàrees de terreny forestal (35 mil ha són matollars), el que suposa quasi la meitat del territori (aproximadament el 45% de la superfície total de les Illes). Donat que les dades més recents de les que disposam són les del Quart Inventari Nacional Forestal (2012), s'estima que la superfície forestal actual és encara major.

	Hectàrees de superfície forestal	% de bosc de la superfície total	Longitud d'interfície urbana-forestal
Mallorca i Cabrera	150.249 ha	41,32 %	2.485,5 km
Menorca	36.225 ha	52,14 %	543,4 km
Eivissa	29.914 ha	52,32 %	1.021,7 km
Formentera	4.398 ha	53,24 %	220 km
Illes Balears	220.783 ha	44'29 %	4.270,6 km

Taula d'elaboració pròpia, a partir de les dades del Quart Inventari Nacional Forestal (2012) i el IV Pla General de Defensa Contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015)

Els boscos i les comunitats forestals arbustives i de matoll situats als territoris de **clima tipus Mediterrani**, com és el cas de les Illes Balears, són dels més propensos a patir episodis d'incendis forestals. Tot i les precipitacions dels hiverns, primaveres i tardors, tenim llargs períodes sense pluja i altes temperatures durant els mesos

Terreny forestal amb estructura de vegetació densa. Continuitat horitzontal i vertical de la vegetació.

d'estiu. Com a conseqüència, es generen condicions de **sequera** notable que provoquen canvis en la vegetació, disminuint la humitat que pot retenir. Aquesta circumstància, intensificada pels efectes del canvi climàtic, contribueix a que hi hagi una major **disponibilitat de combustible vegetal** per cremar, sobretot durant els mesos d'estiu.

Als boscos hi anàvem a collir fusta per fer foc, els carboners hi feien carbó i les marjades estaven ben cuidades. Ara... tot cau i es deixa caigut... i el bosc creix i creix. [Hi ha] pins morts i càrritx, i tot junt és un perill. Abans vivíem de la terra, del bosc, i el bosc es beneficiava de que el cuidéssim. Els pastors controlaven les cabres i els arbres joves podien créixer, mentre que els carboners controlaven el banyarriquer i els arbres adults no emmalaltien. Ara tot creix i mor i se seca i queda allà. El bosc arriba quasi quasi damunt les cases. —Pagesa.

La **tipologia i estructura de la vegetació** als boscos de les Illes Balears són factors que determinen la seva combustibilitat i inflamabilitat. A les Illes Balears hi ha una diversitat de sistemes forestals arbrats, entre els que hi destaquen les formacions boscoses dominades pel pi blanc (*Pinus halepensis*), els ullastres (*Olea europaea*), l'alzina (*Quercus ilex*) i la savina (*Juniperus phoenicea*), ja sigui amb presència dominant d'un d'aquests arbres o en formacions boscoses mixtes. La vegetació típicament mediterrània disposa de fulles petites i amb entrenusos curts que permeten disminuir la pèrdua d'aigua, però que generen unes masses de vegetació espessa i altament inflamable. L'estructura dels boscos de les Illes Balears, en la qual coexisteixen arbres, comunitats arbustives i herbàcies, lianes, moltes, líquens i fongs, genera espais forestals on hi ha una elevada continuïtat vertical i horitzontal entre la vegetació.

Aquesta estructura forestal facilita la propagació dels incendis i propicia que un foc que afecta al sotabosc es propagui als arbres (és a dir, que un incendi de superfície passi a ser de capçada, sent aquest molt més difícil de controlar).

Terreny forestal amb arbrat dens i continu.

El procés d'**aforestació** és una de les principals transformacions que experimenten molts paisatges de les Illes Balears des de l'abandonament de les pràctiques agrícoles i ramaderes. A les terres abans dedicades a aquests usos s'hi han desenvolupat comunitats arbustives i arbòries, convertint-se en superfícies forestals. A causa de la major **extensió i continuïtat** de la massa forestal, actualment els incendis es poden propagar més fàcilment a través del territori.

Aquesta dinàmica d'aforestació s'evidencia fàcilment si comparem les dades dels anys setanta i les actuals: tenim un 25% més de superfície forestal, un 73% més de terreny forestal arbrat, al voltant de 115 milions d'arbres més, i s'ha duplicat el volum de fusta amb escorça al bosc.

	1970 <i>Primer Inventari Nacional Forestal</i>	2012 <i>Quart Inventari Nacional Forestal</i>
Superfície forestal a les Illes Balears (ha)	176.590 ha	220.786 ha
Superfície terrenys forestals arbrats (F.C.C. < 10%) (ha)	107.371 ha	185.712,44 ha
Número arbres (suma de peus majors i peus menors)	73.680.571	189.841.088
Volum amb escorça (m³)	3.815.019 m ³	8.971.486,54 m ³

Taula d'elaboració pròpia, a partir de les dades del Quart Inventari Nacional Forestal (2012).

F.C.C.: superfície de les copes projectades des de la vertical al sòl.

Per un altre costat, l'abandonament dels aprofitaments forestals i l'actual dèficit de tasques de gestió forestal activa ha fet augmentar la **densitat** dels boscos, el que provoca que un incendi

tengui molt més combustible disponible per cremar. A més, hem de tenir en compte que el **volum de fusta morta** que s'acumula als boscos de les Illes Balears és de cada vegada major, ja sigui pel dèficit d'aprofitaments de la biomassa forestal, per les ventades i tempestes extraordinàries que patim els últims anys, o per l'afecció de plagues forestals als arbres que, de no ser tractats, moren. L'acumulació de material vegetal disponible, afavoreix la intensitat i velocitat en que es pot propagar un incendi. La **gestió forestal activa** i els **aprofitaments forestals ordenats** permeten disminuir la densitat i continuïtat de la massa forestal, reduint així el risc d'incendi. És a dir, **la rendibilitat al bosc és garantia de la seva conservació**.

Avui en dia hi ha certs mites sobre els boscos de les Illes Balears que afecten a la nostra forma d'entendre i actuar enfront dels incendis forestals. Aquests són alguns d'ells, acompanyats de les explicacions que els aclareixen:

MITE ◀

Els pins afavoreixen els incendis forestals.

▶ **REALITAT:** No són els pins els que augmenten la possibilitat de patir incendis forestals, sinó la manca de gestió dels boscos, les condicions climàtiques pròpies del clima mediterrani (intensificades pels efectes del canvi climàtic) i les accions humanes. Totes les espècies mediterrànies, com el pi, tenen la capacitat de regenerar-se després dels incendis forestals, sempre que aquests no siguin reiterats.

MITE ◀

A les Illes Balears, cada vegada hi ha menys superfície forestal.

▶ **REALITAT:** Tot i que la desforestació és un problema greu a alguns llocs del món, a les Illes Balears, similarmet a altres zones del Mediterrani, avui en dia passa precisament el contrari: els boscos són més extensos, densos i continus. Cada vegada més, els boscos ocupen els espais abans dedicats als usos agrícoles, ramaders i forestals que van ser abandonats.

MITE ◀

Tallar arbres sempre està molt mal fet.

▶ **REALITAT:** Si volem seguir convivint amb els boscos a les Illes Balears, és necessari dur a terme accions de gestió forestal que poden implicar l'eliminació de la vegetació arbustiva, la poda de l'arbrat i, si és necessari, la tala d'alguns exemplars arboris. Aquesta gestió activa és clau per a la conservació dels boscos enfront del risc d'incendis forestals, les plagues i la disminució d'aigua disponible que accentua el canvi climàtic. Plantar arbres pot generar boscos, però tallar arbres ordenadament pot contribuir decisivament a salvar els boscos.

Pots consultar dades sobre els boscos de les Illes Balears a les referències [5](#), [6](#), [7](#) i [8](#)

1.3. Les zones d'interfície urbana-forestal

A les darreres dècades, a les Illes Balears ha augmentat considerablement el número i la superfície que ocupen les zones on les edificacions entren en contacte amb el terreny forestal, també anomenades **àrees d'interfície urbana-forestal** (IUF). De fet, la cada vegada major tendència a residir, permanent o temporalment, a zones properes als boscos és present a escala global. Aquestes àrees, no obstant, són extremadament vulnerables davant el risc d'incendis forestals, ja que el foc que es propaga a través de la massa forestal pot arribar fàcilment a les edificacions, posant en perill la vida dels residents i la salvaguarda dels seus béns.

Els incendis són sobretot un problema a causa de la proliferació de cases i zones residencials enmig del bosc. Cada vegada tenim més persones en perill a dins o al voltant de zones forestals. La pressió d'extingir el foc és major. Hi ha zones d'alt risc amb habitatges que són un perill real.
–Tècnic forestal.

Pots consultar informació i la localització de les Zones d'Alt Risc d'Incendis Forestals de les Illes Balears a les **referències 1, 9, 10 i 11**

Moltes d'aquestes àrees urbanitzades, a més, es situen a les **Zones d'Alt Risc d'Incendis Forestals (ZAR)**. Aquestes, són les zones on la freqüència o virulència dels incendis forestals i la importància dels valors amenaçats fan necessàries mesures especials de protecció contra els incendis.

En funció de la densitat dels habitatges en zones forestals podem diferenciar diversos tipus d'interfícies urbana-forestal. D'entre totes les tipologies, a les Illes Balears destaca la presència de: **cases aïllades, urbanitzacions disperses, urbanitzacions compactes, intermix.**

En definitiva, hem de tenir en compte que sobre el risc d'incendis hi incideixen el **perill conjuntural** que suposa el model de vegetació disponible per cremar i el **perill estructural** que ve determinat per les condicions topogràfiques del territori. Així doncs, és essencial que la construcció de cases aïllades i urbanitzacions es regeixi per una **ordenació territorial** que tenguí en compte el risc d'incendis, minimitzant així la presència de zones d'interfície urbana-forestal. En el cas de les construccions adjacents al bosc ja existents, **és urgent actuar**, activant les mesures de prevenció i mitigació adequades que conté aquesta guia.

Casa en perill conjuntural i estructural

CASES AÏLLADES ► Habitatges situats en zona forestal, molt separats els uns dels altres i que no compten amb infraestructures comuns, a excepció de carreteres i vies d'accés.

URBANITZACIONS DISPERSES ► Cases aïllades disseminades o petits grups de cases en zona forestal, amb una xarxa comuna de carreteres i camins.

URBANITZACIONS COMPACTES ► Grup compacte de cases en una zona urbanitzada, on la distància entre casa i casa és petita o fins i tot inexistent.

INTERMIX ► Mescla contínua d'habitatges i vegetació forestal, ornamental, torrenteres i altres zones verdes, on es generen corredors de vegetació que generen moltes situacions d'interfície.

2

Estàs en perill?

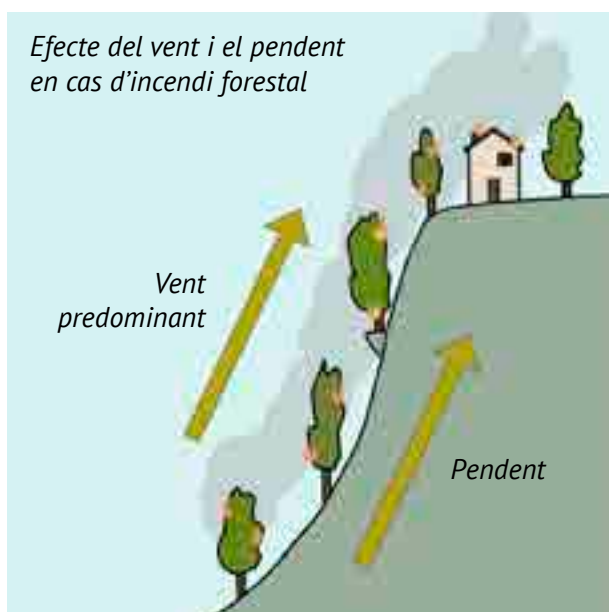
La primera passa per aprendre a conviure amb els incendis forestals és saber identificar quins elements de les edificacions i els seus voltants poden contribuir a que un incendi arribi i afecti el teu habitatge. Recorda que cada incendi forestal és únic, i que per tant no és possible predir amb exactitud quins elements poden fer que el foc arribi a l'habitatge. Cada teva casa és tan vulnerable com l'element més vulnerable que tingui.

Has de tenir en compte també que la topografia és un factor determinant per a la propagació del foc, així que és essencial que identifiquis quins són els condicionants topogràfics que poden augmentar la vulnerabilitat del teu habitatge.

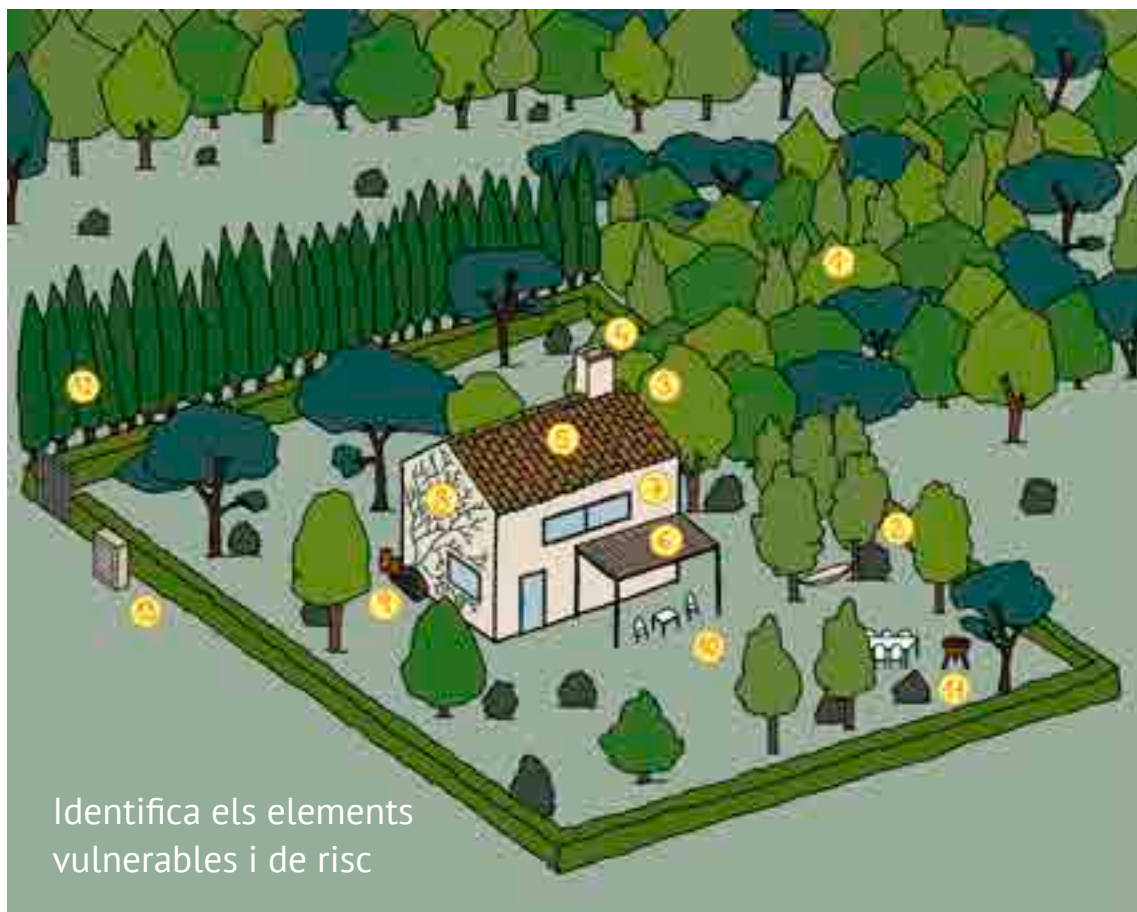
Per exemple, les parts superiors d'un terreny inclinat estan en major perill que les inferiors o que les situades a terrenys sense pendent, ja que l'aire calent puja per efecte de la convecció.

També, els terrenys orientats al sud (incloent sud-est i sud-oest) tenen un major grau de solana que d'ombra, el que augmenta la dessecació i la pèrdua d'humitat tant del sòl com dels combustibles vegetals, facilitant així la propagació dels incendis forestals.

Finalment, degut a la conjunció d'aspectes climatològics i topogràfics, hi ha territoris que tendeixen a ser més ventosos que els altres. Si el teu habitatge es veu afectat per algun d'aquests factors, és imprescindible que extremis les mesures de prevenció i mitigació que indicarem a continuació.

Així doncs, et convidam a que tractis d'identificar si a ca teva tens algun dels elements que et mostrem al següent dibuix i a seguir llegint la guia per a saber com actuar.

Identifica els elements vulnerables i de risc

1. Continuitat horitzontal de la vegetació. Arbres i matollars estan aferrats a altres exemplars, formant una massa contínua.
2. Continuitat vertical de la vegetació. L'estrat arbore, les capçades dels arbres, i matollar estan en contacte.
3. Vegetació molt a prop de l'habitatge. Arbrat i matollar estan a menys de 3 metres de l'habitatge.
4. Xemeneia sense mataespurnes o reixes instal·lades que dificulten la sortida o entrada d'elements incandescents.
5. Restes vegetals acumulades en la teulada o al jardí.
6. Porxada feta amb material altament combustible, com per exemple bruc.
7. Finestres i portes exteriors sense persianes i/o de vidre simple.
8. Enfiladissa a prop de la finestra. Vegetació aferrada a l'edificació i prop d'obertures vulnerables.
9. Bombones de butà i llenya sense protegir i a prop de l'habitatge. Generadors i dipòsits de combustible sense mesures preventives.
10. Mobles exteriors fets amb material altament combustible (plàstic, fusta sense tractar, tela, etc.).
11. Barbacoa sense elements de protecció.
12. Tancament (bardisses) vegetals o amb material combustible.
13. Armari de distribució elèctrica a prop de vegetació.

3

Converteix
ca teva en un
espai defensable

Durant un incendi forestal, el foc es pot transmetre als habitatges o altres tipus d'edificacions de diverses formes: per **conducció**, amb el contacte directe amb les flames; per **radiació**, amb la difusió de calor a través de l'aire; per **convecció**, a través del fum i els gasos generats; i a través del transport de les **espurnes** i altre material incandescent a través de l'aire.

Casa cremada al incendi forestal de Benirràs, Eivissa 2010.

Ara tothom vol tenir la seva caseta al cim d'un turó, amb el bosc que li arriba a ca seva. Molts propietaris volen densitat [de vegetació] i aïllament, no gestió i seguretat. Molts no estan sensibilitzats, els encanta tenir els pins tocant la finestra, es senten aïllats per la natura i això és el que els agrada, és el que cerquen. Però no són conscients dels riscos que comporta.

—Agent de Medi Ambient.

És essencial que adoptis les mesures de prevenció i mitigació adequades per a reduir la vulnerabilitat del teu habitatge enfront dels incendis forestals i per a que ca teva es converteixi en un **espai defensable** que ofereixi oportunitats de controlar el foc als equips d'extinció.

Generant espais defensables, ajudes a que els incendis que puguin arribar a aquesta zona es detinguin o que avancin més lentament, ofereixes oportunitats per a que els equips d'extinció controlin la propagació dels incendis i dificultes que un foc que s'iniciï dins ca teva pugui propagar-se i provocar un incendi forestal.

L'espai defensable està format per almenys tres zones o "anells" depenent de la quantitat i densitat de vegetació i d'altres elements altament combustibles que tenguim:

ELS VOLTANTS DE L'HABITATGE ►

És l'àrea adjacent a les parets exteriors de l'edificació (fins a un radi de mínim deu metres). En aquesta àrea hauràs d'adoptar mesures en l'estructura de la vegetació, les cobertes i porxades, el mobiliari exterior, i l'emmagatzematge de materials combustibles, entre d'altres.

LA ZONA INTERMITJA ►

És la zona que hi ha entre els voltants de l'habitatge i el perímetre del terreny (al voltant dels deu i els vint metres de radi des de l'edificació). En aquesta àrea hauràs d'adoptar mesures en l'estructura de la vegetació, el disseny i manteniment del jardí, el mobiliari exterior, l'emmagatzematge de materials combustibles, i els punts d'aigua, entre d'altres.

EL PERÍMETRE ►

És l'àrea de defensa més llunyana de l'edificació i la que està més a prop de la zona forestal. En aquesta àrea hauràs d'adoptar mesures en l'estructura de la vegetació i, si coincideix amb la delimitació del terreny de la propietat, també sobre el tipus de bardisses i tancaments, i sobre les vies d'accés i sortida, entre d'altres.

3.1. Estructura de la vegetació

La vegetació de l'entorn de l'habitatge, tant de la zona forestal propera com del teu jardí, és un camí de combustible per on el foc pot avançar. En aquest sentit, per a que ca teva sigui un espai defensable, el més important és que estableixis una **zona de seguretat** al voltant de l'edificació de mínim **TRENTA METRES*** de radi.

***NORMATIVA:** En el cas dels habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbano-forestal s'haurà d'executar i mantenir una franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres d'amplada mínima, sense acumulacions de combustible vegetal, amb un desbrossament selectiu i amb aclarides i podes de la massa arbòria que permetin trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació. **Article 77 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.**

Donada la influència que tenen la topografia i el tipus de vegetació del terreny d'un habitatge, has de tenir en compte que a major pendent i quan més inflamable i combustible sigui la vegetació de l'entorn, major ha de ser el radi de la zona de seguretat i les distàncies

entre elements altament combustibles i inflamables que hi hagi dins d'aquesta. A la zona de seguretat no cal eliminar tota la vegetació, però sí modificar la seva l'estructura de forma que s'eviti la **continuitat vertical** i la **continuitat horitzontal** de la vegetació. Les **principals accions** per a generar i mantenir una estructura de la vegetació adequada dins la zona de seguretat al voltant d'una edificació són:

► **EVITAR LA CONTINUITAT HORIZONTAL DE LA VEGETACIÓ.**

Tallar selectivament els arbres necessaris, si és el cas, per a impedir que les capçades dels arbres es toquin entre sí i deixar una distància mínima de tres metres entre les espècies arbustives.

► **EVITAR LA CONTINUITAT VERTICAL DE LA**

VEGETACIÓ. Mantenir els arbres adequadament podats (anant alerta de no alterar la distribució de pes i el centre de gravetat de l'arbre), de forma que totes les parts de les branques inferiors dels arbres estiguin a una altura mínima de tres metres (en el cas dels arbres adults i alts) i que estiguin suficientment separats dels arbusts i herbes superficials. També, es recomana mantenir l'altura dels arbusts baixa, ja que aquesta determina la mida de les flames d'un incendi.

► **CONTROLAR L'ACUMULACIÓ D'ELEMENTS VEGETALS** fins morts i disponibles per cremar. Retirar adequadament les parts dels arbres, matolls i plantes que s'hagin assecat o mort, l'estrat herbaci que pugui quedar sec a l'estiu i totes les restes agrícoles i de jardineria.

► **ELIMINAR TOTA LA VEGETACIÓ QUE ENTRI EN CONTACTE** o que estigui molt a prop de les finestres i portes exteriors, les cobertes, el mobiliari i la resta d'elements emmagatzemats a l'exterior (com llenya, trastos, barbacoa, i depòsits de gas, entre d'altres).

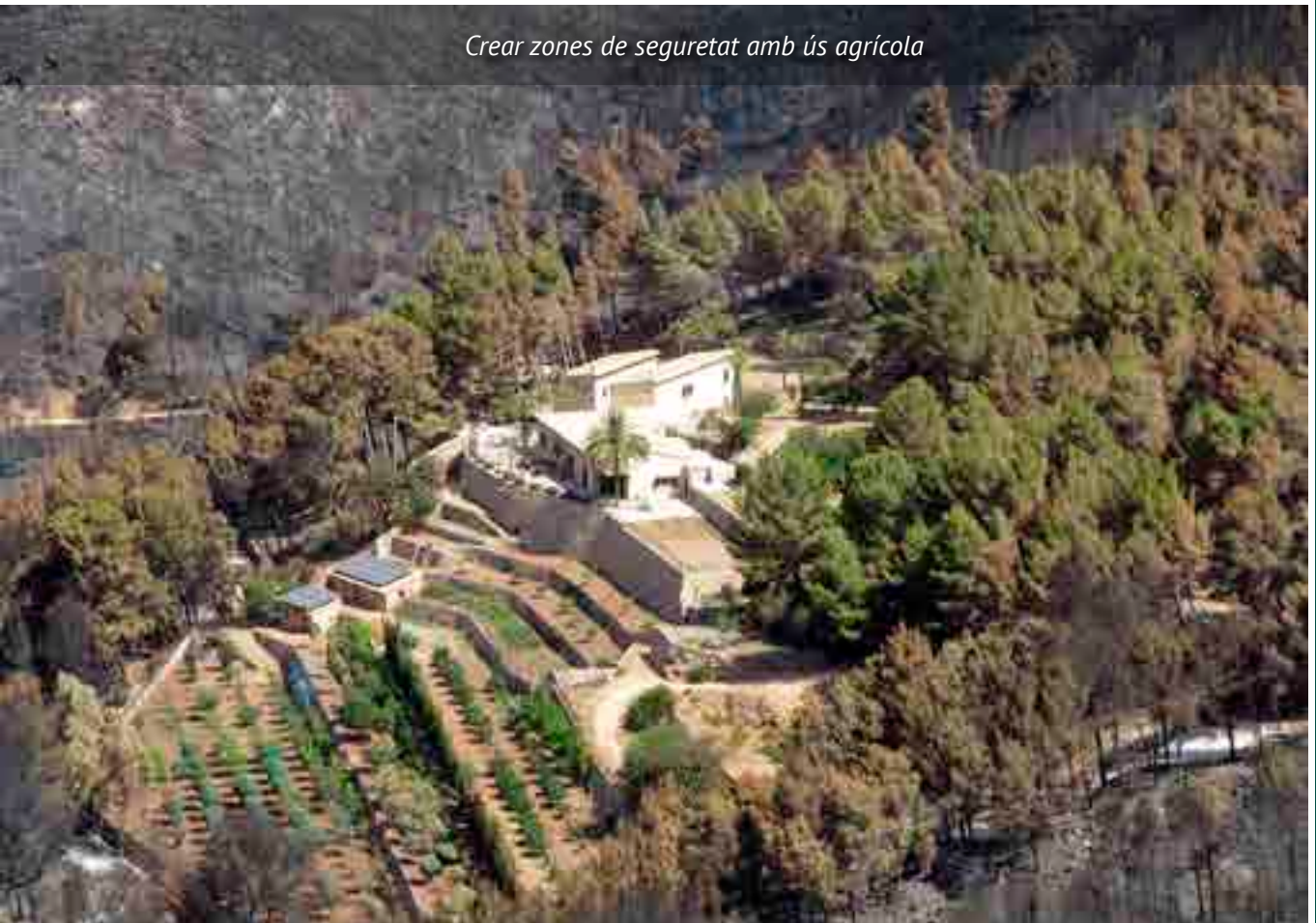
El que fa que els focs siguin tan perillosos és l'acumulació de biomassa forestal que hi ha sota els arbres: les branques seques que cauen, les fulles i les petites plantes que creixen i que s'acumulen davall els arbres. A ca nostra, a l'hivern intentam retirar o cremar si hi ha alguna cosa malalta, morta o seca, de manera que en l'estiu no prengui foc. Alguna vegada hi hem amollat animals d'un pastor d'aquí que en té. Si es cultiva, no n'hi ha tant de perill d'incendi.

–Propietària i antiga recollidora d'olives.

L'agricultura, la silvicultura i la ramaderia duta a terme als voltants de l'habitatge, eren pràctiques comuns a les finques rurals de les Illes Balears (a les cases pageses d'Eivissa i Formentera, als llocs de Menorca i a les possessions Mallorca). Com a resultat, es generava una combinació de terres amb diferents densitats de vegetació i s'evitava la disponibilitat de combustible continu per a que un incendi es pogués propagar i arribar fins a les cases.

Crear zones de seguretat amb ús agrícola

Pots consultar informació sobre les zones de seguretat al voltant d'edificacions a les **referències 10 i 12**

► INFLAMABILITAT

és la facilitat que té un material per iniciar una combustió i desprendre flames quan és exposat a una font de calor.

Els materials fins morts (com per exemple l'herba seca i branquetes) i els compostos volàtils i hidrocarburs (freqüentment presents a les espècies vegetals resinoses) són molt inflamables, ja que en presència d'una font d'ignició tot d'una donen flama.

► COMBUSTIBILITAT

és la capacitat que té un material d'emetre energia quan entra en combustió. És a dir, la combustibilitat ens indica la facilitat en que un material pot cremar i la velocitat en que ho farà.

► Tant la **inflamabilitat** com la **combustibilitat** influeixen en la propagació del foc.

► **L'AIGUA** (i, per tant, la **humitat**) mitiga tant la inflamabilitat com la combustibilitat de la vegetació.

Actualment, aquesta dinàmica es pot reproduir a petita escala per a generar un entorn de baixa càrrega i continuïtat de combustible a l'entorn immediat de ca teva: per exemple, fent un hortet gestionat adequadament (sense acumulació de restes agrícoles), tenint arbres fruiters. També es poden tenir animals de pastura i/o llaurar amb el tractor l'àrea perimetral a l'habitage a on també pots dur-hi animals de pastura, i/o llaurant amb el tractor les àrees perimetrals.

3.2. Pirojardineria

En molts habitatges situats a la interfície urbana-forestal, el jardins són l'espai de transició entre la casa i el bosc, motiu pel qual la jardineria esdevé un element clau en la prevenció i gestió dels incendis forestals.

La **pirojardineria** ens ensenya que, a través del disseny de l'estructura del jardí i de l'elecció dels elements vegetals que inclou, així com del seu manteniment, pots dificultar l'avanç del foc en cas d'incendi. És a dir, generant una estructura de vegetació horitzontal i vertical discontinua, emprant les varietats vegetals que tenen un menor índex d'inflamabilitat i combustibilitat, i tractant de mantenir la seva humitat, es pot convertir els espais enjardinats de ca teva en espais de defensa davant el ric d'incendis forestals.

Així doncs, les pautes de **disseny i manteniment dels jardins** són un dels eixos de la pirojardineria. En aquest sentit, et recomanem:

► **EVITAR** emprar espècies vegetals que acumulin material llenyós mort a l'interior, o les que tinguin un gran contingut en olis essencials, resines i altres components altament volàtils.

► **SUBSTITUIR** les espècies més inflamables i combustibles per altres més resistents al foc. En cas de tenir espècies d'elevada inflamabilitat mantenir-les separades entre elles i aïllades de la resta d'elements.

► **RETIRAR** la vegetació morta o seca cada vegada que s'acumuli. És recomanable triturar la restes o, encara millor, fer compostatge. Si no pots retirar les restes immediatament, cal fer piles petites i aïllades per evitar que hi hagi vegetació seca escampada pel terreny.

► **MANTENIR** elevada la humitat de la vegetació viva: regar convenientment els espais enjardinats, especialment als mesos d'estiu. Si no has de ser a casa, pots instal·lar sistemes de regadiu automàtics que evitin que la vegetació s'assequi o es mori.

Zona de seguretat perimetral al voltant d'un habitatge, amb baixa càrrega de combustible.

Per exemple, el degoteig és un dels sistemes de reg automàtic adaptat a la baixa disponibilitat de recursos hídrics que tenim a les Illes Balears. La protecció de la cobertura vegetal amb ombra i l'ús adequat de cobriment o *mulching* també ajuden a mantenir la humitat de la vegetació viva.

► **PRIORITZAR** la gestió de la vegetació per tal de disminuir la càrrega de combustible i la continuïtat. Amb podes, desbrossis, i tallades si és necessari.

Gestió de la vegetació en la zona perimetral de seguretat

Tot i que el més important és l'estructura del conjunt de la vegetació, l'elecció adequada de les espècies vegetals del teu jardí és un dels principis de la pirojardineria. Totes les espècies, ja siguin arbres, arbusts o herbàcies, cremaran si es donen unes determinades condicions de temperatura, humitat i sequera. No hi han espècies que es puguin considerar ignífugues o que puguin actuar com a tallafocs que aturin l'avanç de les flames, però si hi han diferències entre les diferents espècies en la seva inflamabilitat i combustibilitat, segons s'ha demostrat en diversos estudis realitzats a centres d'investigació relacionats amb l'estudi dels incendis forestals.

Les diferències en els nivells d'inflamabilitat i combustibilitat entre algunes espècies són prou considerables com per incorporar aquest criteri a l'hora de dissenyar un jardí en zones interfície urbana-forestal. Existeixen diferents classificacions al respecte a la bibliografia científica actual. A continuació, hi trobaràs un llistat d'espècies no exhaustiu, realitzat a partir de les classificacions científiques existents, que t'ajudarà en l'elecció de les espècies vegetals més adequades per utilitzar al voltant d'un habitatge.

ESPÈCIE 	Inflamabilitat i/o combustibilitat
<p>ARBRES: Pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>), Xiprer (<i>Cupressus sempervirens</i>), Xiprer blau (<i>Cupressus arizonica</i>), Llorer (<i>Laurus nobilis</i>), Tuia (<i>Thuja plicata</i>), Eucaliptus (<i>Eucalyptus</i> sp.).</p> <p>ARBUSTS: Frigola de Sant Joan (<i>Thymus capitata</i>), Farigola (<i>Thymus herbarona</i> subsp. <i>bivalens</i>), Aladern de fulla estreta (<i>Phillyrea angustifolia</i>), Romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), Argelaga peluda (<i>Genista hirsuta</i>), Bruc (<i>Erica arborea</i>), Bruc femella de Menorca (<i>Erica scoparia</i>), Esparraguera (<i>Asparagus</i> sp.).</p> <p>HERBES: Càrritx (<i>Ampelodesmos mauritanica</i>).</p>	 <p>MOLT ALTA durant tot l'any</p>
<p>ARBRES: Fasser de jardí (<i>Phoenix canariensis</i>), Palmera datilera (<i>Phoenix dactylifera</i>), Palmera nana (<i>Phoenix roebelenii</i>), Pinastre de Menorca (<i>Pinus pinaster</i>), Pi ver (<i>Pinus pinea</i>), Surera (<i>Quercus suber</i>), Llorer bord (<i>Viburnum tinus</i>), Alzina (<i>Quercus ilex</i> ssp. <i>ilex</i>).</p> <p>ARBUSTS: Botja de cuques (<i>Anthyllis cytisoides</i>), Espígol (<i>Lavandula latifolia</i>), Tomaní (<i>Lavandula stoechas</i>), Espart (<i>Stipa parviflora</i>), Aliaga (<i>Ulex parviflorus</i>).</p> <p>HERBES: Fenàs de marge (<i>Brachypodium phoenicoides</i>), Fenàs de bosc (<i>Brachypodium sylvaticum</i>).</p>	 <p>MOLT ALTA durant l'estiu</p>
<p>ARBRES: Arbre argentat (<i>Elaeagnus angustifolia</i>), Savina (<i>Juniperus phoenicea</i>), Arbocera (<i>Arbutus unedo</i>)*, Roure de fulla petita (<i>Quercus faginea</i>), Troana (<i>Ligustrum lucidum</i>).</p> <p>ARBUSTS: Estepa blanca (<i>Cistus albidus</i>)*, Estepa borrera (<i>Cistus salvifolius</i>)*, Xiprell (<i>Erica multiflora</i>)*, Ginebró (<i>Juniperus oxycedrus</i>)*, Ginesta blanca (<i>Osyris alba</i>), Coscoll (<i>Quercus coccifera</i>)*, Ginesta (<i>Retama sphaerocarpa</i>), Cirerer de pastor (<i>Crataegus monogyna</i>).</p> <p>LIANES o ENFILADISES: Esbarzer (<i>Rubus ulmifolius</i>), Roser silvestre (<i>Rosa canina</i>).</p> <p>*En alguns manuals de pirojardineria, aquestes espècies són considerades d'inflamabilitat mitjana o baixa.</p>	 <p>Inflamabilitat MITJANA</p>

ARBRES: Figuera (*Ficus carica*), Arbres cítrics: taronger, mandariner, llimonera, etc. (*Citrus* sp.), Tamarell (*Tamarix africana*), Cirerer (*Prunus avium*), Magraner (*Punica granatum*), Ullastre o olivera (*Olea europea*), Poll (*Populus nigra*).

ARBUSTS: Boix (*Buxus sempervirens*), Baladre (*Nerium oleander*), Matapoll (*Daphne gnidium*), Salat blanc (*Atriplex halimus*), Estepa d'Arenal (*Halimium halimifolium*), Mata o llentiscle (*Pistacia lentiscus*), Gessamí blau (*Plumbago auriculata*), Mataselva o llampúgol (*Rhamnus alternus*), Sàlvia (*Salvia officinalis*),

LIANES o ENFILADISES: Xuclamel o mareselva (*Lonicera implexa*), Buguenvíl·lea (*Bougainvillea spp.*), Heura (*Hedera Helix*), Gessamí groc (*Jasminum fruticans*), Gessamí (*Jasminum nudiflorum*).

HERBES: Margalida de prat (*Bellis perennis*), Plantes crasses o suculentes com la Pinya groga (*Aeonium arboreum*), Milfulles (*Achillea millefolium*), Lliri blau (*Iris germanica*), Polioli (*Mentha pulegium*), Herba-sana (*Mentha suaveolens*), Onagra (*Oenothera fruticosa*), Lliri bord (*Ornithogalum arabicum*), Lliri d'aigua o cal·la (*Zantedeschia aethiopica*).

**Inflamabilitat
BAIXA o
MOLT BAIXA**

3.3. Tanques

Les **tanques** són estructures que normalment formen línies contínues, emprades sobretot per a delimitar les propietats, per resguardar-les del vent, per aportar intimitat i per complir certes funcions paisatgístiques. Les tanques vegetals o bardisses poden esdevenir corredors de combustible i vectors de propagació del foc i una via d'arribada d'un incendi a ca teva. Per això, és convenient evitar que estiguin fetes de material vegetal que transmeti el foc ràpidament, com seria el cas de material fi, sec i mort, cal evitar podes que fomentin l'acumulació i espessor de material vegetal mort a l'interior.

Es recomana fer tanques amb material de baixa inflamabilitat i combustibilitat per a prevenir la propagació del foc. Per exemple, una bona opció són els **murs de pedra**, sols o combinats amb **vegetació discontinua**. També, assegura't que la línia que formen les tanques no entri en contacte directe amb les parets exteriors i cobertes de ca teva, així com amb altres materials combustibles.

Tanques recomanades: paret folrada de pedra amb ferro o fusta tractada.

► LA DISPOSICIÓ O ESTRUCTURA

de les espècies vegetals és molt important. Cal evitar la continuïtat vertical i horitzontal i evitar el contacte directe amb l'habitatge.

► EL MANTENIMENT ÉS FONAMENTAL.

Cal proporcionar les necessitats hídriques pertinents a cada espècie vegetal, realitzar podes adequades i retirar tota la matèria morta i seca acumulada.

► TOTA ESPÈCIE VEGETAL POT CREMAR.

Encara que hi hagi plantes més recomanables degut al seu comportament davant el foc, no existeixen plantes incombustibles.

► **EVITA** les espècies vegetals més inflamables i/o combustibles a l'entorn de ca teva. Aquestes poden afavorir la velocitat i intensitat de propagació del foc.

Tanques no recomanades: de bruc i de xiprer.

3.4. Vies d'accés i sortida

És recomanable que les vies d'accés i de sortida de ca teva tinguin un mínim de dos metres i mig d'amplada per a permetre que els vehicles que treballen en les tasques d'extinció puguin entrar al teu terreny i salvaguardar ca teva de l'avanç del foc.

També, és **OBLIGATORI** desbrossar un mínim de deu metres a banda i banda dels camins que condueixen a ca teva, fent així una franja de seguretat similar a la dels voltants dels habitatges. En cas de ser possible, és convenient que l'habitatge tenguí més d'una via d'accés.

*Els propietaris d'habitatges unifamiliars situats en terreny forestal o confrontats amb aquest hauran de mantenir a les zones d'alt risc d'incendi forestal, a banda i banda dels vials d'accés, franges longitudinals de seguretat de 10 metres d'amplada mínima amb actuacions preventives de control del combustible vegetal. **Article 77 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.***

Incendi a un camí sense franja de seguretat

Exemple de franja de seguretat

EN CAS D'INCENDI

Assegura't que la porta d'accés al terreny de ca teva estigui oberta per a permetre l'entrada dels mitjans d'extinció si fos necessari. Si l'accés té un mecanisme automàtic, desactiva'l per a que quedi obert.

29

3.5. Materials i tipus de construccions

El tipus de casa pròpia dels espais rurals de les Illes Balears (la **casa pagesa** a Eivissa i Formentera, el **lloc** a Menorca i la **possessió** a Mallorca) té un conjunt d'elements que la fan menys vulnerable als incendis forestals que els dissenys arquitectònics més recents. En aquest sentit, la incorporació d'elements com els grans finestrals o les cobertes amb vegetació són opcions arquitectòniques que, tot i complir funcions estètiques i d'eficiència de climatització i sostenibilitat, suposen una major vulnerabilitat dels habitatges front al risc d'incendis. Per això, és convenient que la prevenció i mitigació dels incendis forestals s'incorpori com a criteri a l'hora de dissenyar aquests tipus de construccions quan es situïn a les zones d'interfície urbana-forestal.

*Pots consultar informació sobre les característiques que han de tenir les vies d'accés d'habitatges front al risc d'incendis a les **referències 10, 12, 16 i 17***

És recomanable que els **materials** dels elements constructius siguin **resistents la foc**: les cases construïdes amb elements de pedra, maó, o blocs de formigó són més segures que les construïdes amb fusta o amb materials sintètics (metacrilats, policarbonats, PVC, entre d'altres). Aquesta lògica s'ha d'aplicar a les parets i cobertes exteriors, a tots els nous elements constructius i ampliacions de l'habitatge, a les casetes d'emmagatzematge i a qualsevol altre element constructiu que hi hagi al terreny de la propietat.

Tenir **materials i sistemes d'aïllament** adequats a les parets, teulades, finestres i portes és també essencial, ja que aquests ajuden a reduir la quantitat de calor de l'incendi que entra a l'habitatge a través de la pròpia estructura.

3.6. Cobertes i porxades

A les **teulades, porxades i a tota coberta** de l'habitatge és recomanable emprar materials de baixa inflamabilitat i combustibilitat com la teula i les estructures metàl·liques, i evitar altres materials com la tela asfàltica a la vista, el canyís, el bruc, la tela, i la fusta sense tractar.

És preferible que les bigues de fusta i altres elements estructurals fets amb materials d'alta combustibilitat i inflamabilitat no sobresurtin de la façana o que, en tot cas, estiguin protegits de material no combustible (com per exemple malles metàl·liques).

És **OBLIGATORI** que les teulades i porxos estiguin **inclinades**, ja que el material vegetal i espurnes d'un incendi es poden acumular amb facilitat sobre superfícies horitzontals.

És important mantenir la teulada i les seves **canals d'evacuació d'aigua netes**, eliminant l'acumulació de material vegetal, retirant les fulles, branques i les acícules de pi que hi hagin pogut caure a sobre. És convenient emprar canaletes que estiguin fetes d'un material resistent al foc, en comptes de les que estan fetes de plàstic.

Si la coberta de ca teva té **claraboies**, és millor que siguin **de doble vidre**, ja que les de plàstic i les de vidre simple es rompen amb major facilitat davant una font de calor.

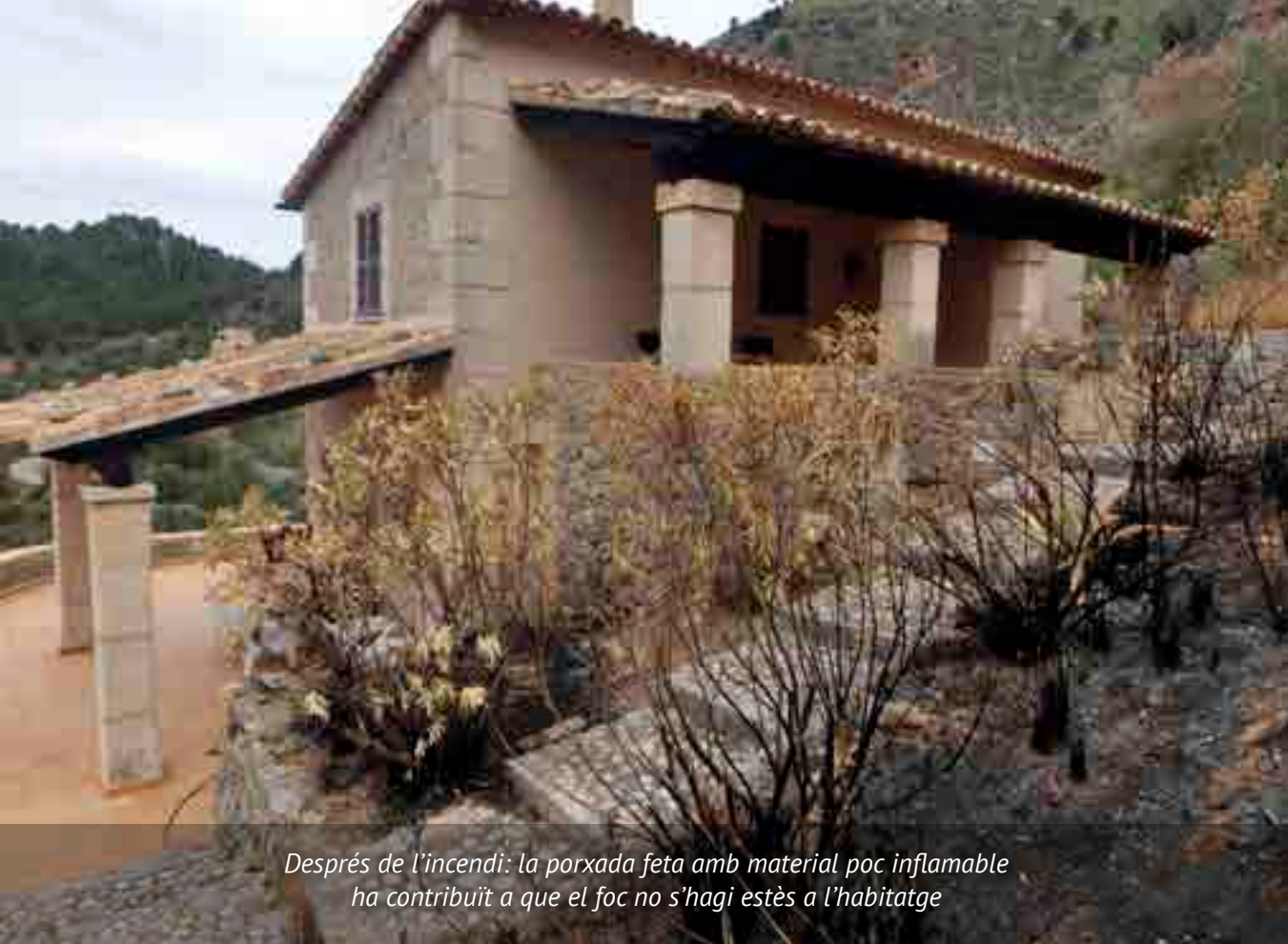
Pots consultar informació sobre les característiques que han de tenir els elements constructius front al risc d'incendis a la [referència 12](#)

Teulada amb acícules de pi

3.7. Xemeneies i altres sortides de fum

Les **xemeneies i totes les sortides de fum** han de tenir instal·lades reixes de diàmetre petit o **mataespurnes** per a evitar que espurnes d'un incendi puguin entrar a la casa, per a dificultar l'entrada de fum i per a evitar que espurnes del foc de la xemeneia puguin sortir i iniciar un foc. També és important mantenir les xemeneies netes de sutge.

Després de l'incendi: la porxada feta amb material poc inflamable ha contribuït a que el foc no s'hagi estès a l'habitatge

Xemeneia amb mataespurnes

3.8. Finestres i portes

És preferible que les **finestres i portes exteriors** estiguin fetes de materials poc inflamables i combustibles (millor la fusta tractada o massissa, l'alumini i l'acer que el PVC, el metacrilat i els policarbonats) i que constin de vidres dobles. Les finestres i portes s'han de poder **tancar el més hermèticament possible**, motiu pel qual es recomana que les finestres i portes exteriors constin de **persianes** tipus mallorquines mantingudes en bon estat. Seguint aquestes indicacions dificultaràs que la calor que desprèn un incendi pugui provocar que els materials amb que estan fetes finestres i portes entrin en combustió i que augmenti la temperatura dels vidres, dilatant-los fins al punt que es puguin rompre, permetent així l'entrada d'espurnes i flames a l'habitatge.

També, és convenient **instal·lar rivets** o altres elements protectors a les portes per a evitar que es generin corrents d'aire a l'interior de l'habitatge o que entrin espurnes durant un incendi per davall de les portes exteriors.

3.9. Mobiliari exterior i barbacoa

És recomanable que el **mobiliari exterior** estigui fet de materials poc inflamables i combustibles, com per exemple de pedra, ferro forjat, fusta tractada o fusta massissa. En el cas dels mobles exteriors de fusta, assegura't de fer les tasques de tractament periòdiques necessàries per a **mantenir el mobiliari en bon estat**. En aquests elements exteriors, de forma similar a les recomanacions referents a cobertes, parets, finestres i portes, tracta d'evitar el PVC, els policarbonats, el metacrilat, la tela, i altres materials altament inflamables i combustibles. En cas de tenir taules, cadires, gandules o altres elements de mobiliari exterior que estiguin fets d'aquests materials, situa'ls de forma que no entrin en contacte amb paret o porxades.

Si tens **casetes prefabricades, caravanes o cotxes** aparcats al teu terreny, millor que no estiguin damunt la vegetació directament i no tinguin una coberta de material combustible, i evita que cresqui la vegetació al seu voltant. Tracta de que l'espai d'aparcament de cotxes no sigui adjacent a la vegetació ni a l'habitatge.

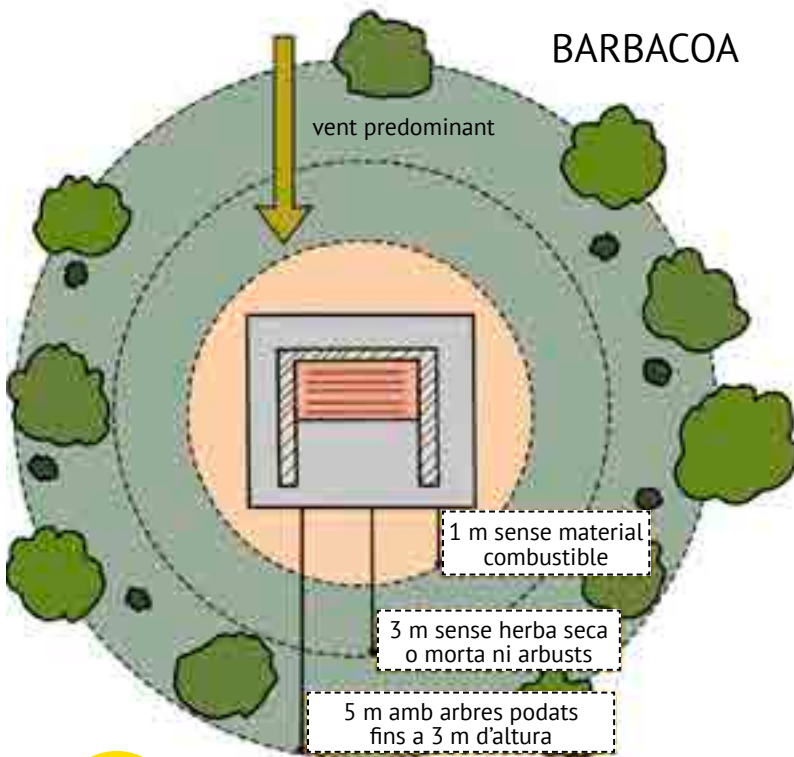

Exemple de mobiliari exterior recomanat

Mobiliari exterior de plàstic afectat per un incendi forestal

Pots consultar les exigències que han de complir els elements decoratius i de mobiliari front al risc d'incendis a la referència [16](#) i [17](#)

Les **barbacoes** són un dels elements exteriors que més atenció requereixen, ja que poden ser el focus d'inici d'un incendi forestal.

És preferible que estiguin aferrades a la paret de l'habitatge o una altra edificació. Han de tenir sostre i tres parets laterals, i una sortida de fums tipus xemeneia amb reixeta o mataespuernes, d'un màxim d'1 cm d'obertura de malla. També, és essencial que les barbacoes estiguin ubicades sobre terra de material

EN CAS D'INCENDI

Assegura't que totes les finestres i portes estan degudament tancades i segellades. Col·loca una tela banyada a la base de les portes, i a tota la resta d'esclatxes i forats on puguin entrar espurnes i fum (com per exemple les reixetes dels sistemes de ventilació). Tanca les portes interiors per evitar corrents d'aire.

Evitar emmagatzemar trastos i llenya a prop d'habitatges

Evitar la vegetació devora del dipòsit de combustible

no combustible (formigó, maó, rajola, graveta, etc.), allunyades de la vegetació i amb un punt d'aigua proper. També, és recomanable situar-la protegida dels vents dominants, i per suposat evitar emprar-la en dies de molt de vent o calor.

3.10. Emmagatzematge de materials combustibles

És essencial que els **objectes emmagatzemats a l'exterior** de ca teva, com puguin ser piles de llenya, acumulació de trastos (especialment si són de plàstic, tela o fusta), pots de pintures, dissolvents i similars, estiguin **separats de l'habitatge**, d'altres materials altament inflamables (mobiliari exterior) i de la vegetació. També, és molt recomanable que estiguin **adequadament emmagatzemats**, a ser possible a recintes aïllats i protegits. Tingues en compte si una espurna o les pròpies flames d'un incendi arriben a un caramull de llenya o de trastos acumulats en contacte directe amb l'edificació farà que aquests cremin amb molta intensitat i provoquin que el foc s'estengui al teu habitatge.

És especialment important que els **generadors i quadres elèctrics, motors, tancs de gas** (propà, bombones de butà), i **tancs de líquids inflamable** (gasolina, gasoil) es situïn a recintes aïllats, protegits i ventilats i separats de la vegetació o fins i tot soterrats, seguint les indicacions particulars del depòsit i el tipus de terreny. També és important revisar periòdicament el bon estat dels elements i dels seus recintes.

Les instal·lacions elèctriques, armaris de distribució, generadors, etc., poden ser la causa de l'inici d'un incendi. A banda de complir amb la normativa sectorial que pertoqui i estar ben mantinguts s'han de separar suficientment de la vegetació circumdant.

Evitar emmagatzemar trastos i llenya a prop d'habitatges

Bombones de butà ben emmagatzemades

Pots consultar els paràmetres que han de seguir les instal·lacions d'emmagatzematge de gasos líquats de petroli (GLP) a depòsits fixes a la [referència 14](#)

Per a consultar informació sobre l'emmagatzematge d'altres materials altament combustibles, has de revisar la normativa vigent que sigui d'aplicació para cada cas particular.

3.11. Punts d'aigua accessibles

Per a salvaguardar ca teva de l'avanç d'un incendi és convenient, i **OBLIGATORI** en alguns casos, que tenguis algun **punt de presa d'aigua a l'exterior** de l'habitatge, com per exemple una mànega d'irrigació flexible i suficientment llarga com per donar la volta a la casa.

En cas de tenir **piscina i/o safareig**, es recomana que aquests siguin accessibles per a què els serveis d'extinció de terra i aire els puguin fer servir. Per a què les maniobres de càrrega d'aigua es puguin fer amb seguretat és important que les piscines i/o safareigs estiguin a una distància suficient de l'edificació i d'altres elements alts com puguin ser arbres. Disposar d'una motobomba no elèctrica pot ser determinant per a poder impulsar l'aigua de piscines, safarejos i altres depòsits d'aigua, i refrescar les zones més pròximes en cas d'incendi si es perd la connexió a la xarxa elèctrica durant un incendi forestal.

EN CAS D'INCENDI

Assegura't de desconectar tots els subministraments de gas butà, gas natural, gasoil, o qualsevol altre sistema de generació d'energia.

4

I si l'edificació no és un habitatge?

Instal·lacions elèctriques sense gestió de la vegetació

Adins o a zones properes al bosc també hi trobam edificacions que no es destinen a usos residencials, com són les específiques per a usos agrícoles i ramaders, els tallers i altres espais amb maquinària, oficines, indústries, àrees d'emmagatzematge, i edificacions estratègiques com antenes de telecomunicacions, instal·lacions elèctriques i de sistemes d'abastiment hidràulic, entre d'altres.

És essencial que aquestes edificacions comptin amb les **mesures de seguretat** que li són pròpies depenent de l'ús que se'n faci (extintors, ventilació, senyalització, etcètera) i que tinguin una **zona de seguretat perimetral** per a prevenir i mitigar els efectes dels incendis forestals. També cal tenir en compte que si un incendi forestal afecta a **edificacions i instal·lacions estratègiques**, a més dels danys directes que puguin patir les pròpies instal·lacions, també es poden derivar pèrdues temporals dels subministraments que ofereixen, afectant al conjunt de la població.

*Pots consultar quines són les mesures de seguretat que han d'adoptar aquest tipus d'edificacions a l'article 77 de la Llei Agrària de les **referències 10 i 12**.*

Per un altre costat, hi ha mesures específiques per a cada una de les edificacions segons el seu tipus d'ús i per a alguns dels seus elements (com els extintors), que has de consultar a la normativa vigent que sigui d'aplicació para cada cas particular.

5

Com protegir una
urbanització dels
incendis forestals?

Les zones urbanitzades immerses i properes a terreny forestal són **extremadament vulnerables** al risc d'incendis forestals, ja que qualsevol incendi és susceptible de posar en perill a les persones residents, als seus habitatges i a les infraestructures.

Similarment al que succeeix amb les cases aïllades, les urbanitzacions tenen un conjunt de factors de perill estructural (com per exemple la **topografia** i els **vents dominants**) i de factors de perill conjuntural (com són l'estructura i tipologia de la **vegetació disponible per a cremar**) en relació als incendis forestals.

És important que identifiquis si les característiques topogràfiques de la urbanització augmenten la seva vulnerabilitat front el risc d'incendis forestals. Si està localitzada a la part superior d'una pendent, a un terreny orientat al sud i/o a una zona ventosa, serà encara més important **actuar** sobre l'estructura de la vegetació i que s'apliquin les mesures de prevenció i mitigació d'incendis forestals adequades. D'aques-

MAL EXEMPLE d'urbanització

ta forma, no només es contribueix a la seguretat dels residents i els seus habitatges, sinó que també es proporcionen oportunitats per a què els mitjans d'extinció controlin l'avanç del foc.

5.1. Estructura de la vegetació als espais públics, les àrees perimetrals i les parcel·les no construïdes

A l'**àrea perimetral** de la zona urbanitzada és essencial establir una zona de seguretat que situï el límit de la vegetació més densa a un mínim de 30 metres de les edificacions (una distància que haurà de ser major si el terreny té pendent i si la vegetació és molt inflamable i combustible, entre altres variables). Existeixen múltiples estratègies per a establir aquesta zona de seguretat, com per exemple fer-hi faixes perimetrals de seguretat, situar-hi parcs, horts urbans fraccionats i altres zones d'ús públic amb baixa disponibilitat de combustible o crear camins de passeig amb els costats lliures de vegetació.

Les àrees perimetrals de les urbanitzacions sovint són de propietat privada, el que pot dificultar la consecució de pràctiques de gestió del combustible. En aquests casos, els acords de custòdia de territori poden propiciar la coordinació i sinèrgia entre els propietaris i gestors de terres privades, entitats i administracions competents.

A les zones interiors d'urbanitzacions hi ha certs tipus d'espais on és important gestionar la densitat i continuïtat de la vegetació com a mesura de prevenció d'incendis forestals. Aquest és el cas de les **zones verdes**, les **torreteres**, les **voreres** dels carrers, els **parcs infantils**, els **camp d'esport** a l'aire lliure i les **parcel·les no edificades**. En aquest sentit, cal realitzar actuacions silvícoles per a evitar que els arbusts, arbres i plantes estiguin en contacte entre ells.

Abans de realitzar una faixa perimetral de seguretat al Port de Valldemossa (2021)

Després de realitzar una faixa perimetral de seguretat al Port de Valldemossa (2021)

Pots consultar informació sobre les zones de seguretat al voltant d'urbanitzacions en interfície urbana-forestal a les referències [10](#), [12](#), [16](#) i [17](#)

També, és important mantenir la humitat de la vegetació, per exemple, instal·lant sistemes de reg eficients i retirant tot element vegetal que pugui quedar sec o mort durant l'estiu.

En el cas de les parcel·les no edificades, l'acumulació de fems i la manca de gestió de l'estructura suposa un perill per a les parcel·les contigües i pel conjunt de la urbanització. Cal tenir en compte que, en nombroses ocasions, hi ha ordenances municipals que obliguen a fer determinades tasques de manteniment a les parcel·les no edificades.

En definitiva, cal evitar que a l'interior i al perímetre de les urbanitzacions es generin estructures de vegetació contínua que esdevinguin corredors de combustible i vectors de propagació de foc.

5.2. Accessibilitat

Els **vials d'accés, interiors i perimetrals** de les urbanitzacions han de permetre i facilitar la mobilitat dels mitjans d'extinció i d'evacuació. Per aquest motiu, els carrers i camins han d'estar en bon estat i han de tenir una amplada de mínim dos metres i mig per tal de permetre l'entrada dels vehicles que participen en les tasques d'extinció. També, és preferible tractar d'evitar que hi hagi vies i rotondes estretes per on els vehicles de grans dimensions puguin tenir dificultats per a transitar o, en cas que n'hi hagi, que no s'hi pugui aparcar. Així mateix, és convenient desbrossar un mínim de deu metres a banda i banda dels camins, així com evitar que la vegetació a les carreteres i camins formi una estructura de túnel que limiti l'altura dels vehicles que hi puguin transitar.

Per un altre costat, és clau que la urbanització disposi d'una **senyalització** clara, concisa, actualitzada i que aquesta sigui el més gràfica possible. És convenient que els camins i carrers de sortida de la urbanització i els camins sense sortida estiguin degudament indicats, que els noms dels carrers i la numeració de les cases siguin clarament visibles, i que la urbanització consti d'un sistema de senyalització de sortida ràpida. És important també que la urbanització disposi de més d'una via d'accés per tal de reduir les possibilitats de que es generin situacions d'extrema perillositat degut als embossaments que sovint ocorren durant un incendi forestal.

Pots consultar informació sobre les característiques que han de tenir les vies d'accés a zones edificades limítrofes o interiors a les referències [12](#), [13](#), [16](#) i [17](#)

5.3. Implicació veïnal i acció particular

La **implicació veïnal** pot contribuir a protegir una urbanització enfront del risc d'incendis forestals. Identificar els elements més vulnerables, estudiar quines són les mesures de prevenció i mitigació més adequades en cada context, i posar-les en pràctica, és una tasca col·lectiva. La salvaguarda dels residents a urbanitzacions situades a la interfície urbana-forestal no és responsabilitat exclusiva dels equips d'extinció d'incendis forestals, sinó que aquesta és una **responsabilitat col·lectiva**. Per això, **actua** posant-te en contacte amb l'associació de veïnes i veïns, amb les entitats ciutadanes i les empreses locals que d'una forma o l'altra puguin participar en aquesta tasca. Si la mobilització col·lectiva és difícil o limitada a una urbanització, recorda que l'acció particular

sempre és una opció, i que donar bon exemple pot ser la primera passa! Amb la col·laboració de tots i totes, generam **comunitats informades, preparades i més segures**, alhora que propiciam **paisatges resilient**s front els incendis forestals.

Reunió veïnat

i

Pots consultar informació sobre el **nivell de risc** i les **mesures de seguretat** que s'han d'adoptar a **urbanitzacions en interfície urbana-forestal** a la [referència 12](#).

Per a informar-te sobre els **critèris i continguts mínims** que hauran de seguir-se per a elaborar el **pla d'autoprotecció per risc d'incendi forestal**, pots consultar la **secció 3.5** de la [referència 15](#).

5.4. Plans d'autoprotecció per risc d'incendi forestal

El pla d'autoprotecció és el document on plasmar el conjunt d'accions i mesures de prevenció d'incendis forestals que s'han de prendre a la urbanització.

La responsabilitat d'elaborar aquest pla és del conjunt de propietaris amb el suport de l'ajuntament, i en conformitat amb el que estableixi l'òrgan competent que correspongui. Comptar amb un pla d'autoprotecció és beneficiós per a tots els membres de la comunitat, ja que contribueix a la **seguretat dels veïns i veïnes** i a tenir comunitats més informades, formades i entrenades entorn els incendis forestals.

A més, donat que també contribueix a la **seguretat de les edificacions** enfront dels perills d'incendis, si la urbanització consta d'un pla d'autoprotecció, augmenta el valor de les propietats privades i de la pròpia urbanització.

En definitiva, totes les mesures de prevenció d'incendis forestals per a urbanitzacions que hem treballat en aquesta guia, s'han d'incloure al pla d'autoprotecció: des de les accions de modificació de l'estructura de la vegetació als espais públics, les àrees perimetrals i les parcel·les no construïdes, fins a les accions per a permetre i facilitar la mobilitat als vials d'accés, interiors i perimetrals. També ha d'incloure una identificació i valoració dels factors de vulnerabilitat específics de la urbanització (per exemple, de les característiques topogràfiques i de disposició de la massa forestal que té el conjunt d'edificacions, entre d'altres).

Així doncs, aquests plans complementen les tasques de prevenció, vigilància i detecció dels organismes competents; faciliten les tasques d'extinció i organitzen els mitjans humans i materials disponibles per a una primera intervenció fins a l'arribada i intervenció dels equips d'extinció; i, finalment, organitzen la possible evacuació de les persones que ocupen les edificacions. Recorda, la seguretat enfront del perill d'incendis forestals és responsabilitat de tots i totes.

BON EXEMPLE d'urbanització

6

Alerta no causis
un incendi!

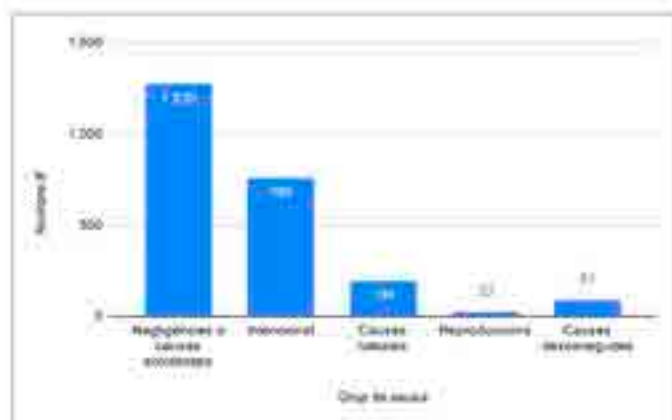

Molts dels incendis forestals que patim a les Illes Balears són causats per accions humanes. Entre les causes d'incendis més comuns per negligències i accidents hi trobam l'ús del foc a les cremes de restes vegetals, l'ús de maquinària de construcció, agrícola o forestal que pugui generar espurnes; el llançament de lloques i fems; i l'encesa de material pirotècnic, de bengales nàutiques i d'espelmes. Les ignicions intencionades també suposen un percentatge elevat dintre de les causes d'incendis forestals. Aquest és el cas de les ignicions provocades per l'acció d'incendiariis (que causen un incendi intencionadament) i, tot i que en menor mesura, de l'acció de piròmans (que generen l'incendi com a conseqüència d'una patologia psicològica).

Gràfic causes d'incendis

Període: 2000-2019 (20 anys)
Illes Balears

Causa	Nombre IF	%
Negligències o causes accidentals	1.270	54,51%
Intencionat	759	32,58%
Causes naturals	194	8,33%
Reproduccions	20	0,86%
Causes desconegudes	87	3,73%
Total	2.330	100,00%

6.1. Les cremes, sempre amb seguretat

45

Les cremes de restes de poda, les cremes agrícoles i les cremes per a generar pastures són una de les principals causes d'incendis per negligència a les Illes Balears. Recorda que l'ús del foc està regulat d'acord amb l'època de l'any i de la proximitat al bosc, i que en alguns casos requereix d'autorització de l'administració competent. Cal estar informat de les restriccions puntuals per fer ús del foc que s'hi poden donar per circumstàncies extraordinàries. Abans de cremar restes de vegetació, pensa si hi ha alternativa a l'ús del foc, com ara retirar a un punt de recollida, triturar, fer compostatge o utilitzar-les per ús energètic.

Normativa entorn l'ús del foc a cremes per eliminar restes vegetals

ÚS DEL FOC 	D'1 de gener a 30 d'abril	D'1 de maig a 15 d'octubre	De 16 d'octubre a 31 de desembre
	Dins del terreny forestal	PROHIBIT <i>Cal autorització administrativa</i>	PROHIBIT
Franja contigua a terreny forestal (a menys de 50 m de terreny forestal)	Amb PRECAUCIÓ	PROHIBIT	Amb PRECAUCIÓ
Franja pròxima a terreny forestal (o més de 50 m de terreny forestal i fins a 500 m del terreny forestal)	Amb PRECAUCIÓ	PROHIBIT <i>Cal autorització administrativa</i>	Amb PRECAUCIÓ
A més de 500 m de terreny forestal	Amb PRECAUCIÓ		
A terreny urbà	Segons normativa municipal		

A més de sol·licitar i obtenir el permís necessari per fer ús del foc, si n'és el cas, cal prendre totes les **mesures de seguretat** que siguin necessàries per a evitar que la crema pugui provocar l'inici d'un incendi, tals com:

- ▶ **SEGUIR** totes les **CONDICIONS I RECOMANACIONS** establertes a l'autorització d'ús del foc (en cas de necessitar-la).
- ▶ Realitzar la crema en **ABSÈNCIA DE VENT**, i preferentment al **MATÍ**, i evitar els dies amb baixa humitat ambiental.
- ▶ **COMUNICAR** inici i final de crema a l'112, si n'és el cas.
- ▶ Establir una **DISTÀNCIA MÍNIMA** de 50 metres entre el lloc de la crema i el terreny forestal més pròxim.
- ▶ **RETIRAR** la vegetació seca o morta dels voltants.
- ▶ **VIGILAR** contínuament el foc i no abandonar el lloc de crema fins que el foc quedi completament apagat.
- ▶ **DISPOSAR** dels mitjans adients preparats per una ràpida intervenció que permetin sufocar qualsevol conat d'incendi que es pugui produir.

Pots consultar les **normes sobre l'ús del foc i la regulació de l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal** a la [referència 13](#)

Per saber més sobre les **bones pràctiques en l'ús del foc** pots consultar la [referència 18](#)

Bones pràctiques en l'ús del foc

Cal disposar d'elements d'extinció adequats per sufocar un possible conat d'incendi provocat per l'ús de maquinària a terreny forestal.

6.2. Ús de maquinària

L'ús de **maquinària de construcció, forestal i agrícola** en terreny forestal i àrees contigües (com per exemple els generadors i les eines elèctriques o a motor), requereix adoptar precaucions especials, ja que poden generar deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals. En època de major perill d'incendis, les autoritats competents poden prohibir l'ús d'aquest tipus de maquinària a terrenys forestals o a les zones properes a terreny forestal. No obstant, en tot moment cal seguir un conjunt de mesures de prevenció d'incendis forestals:

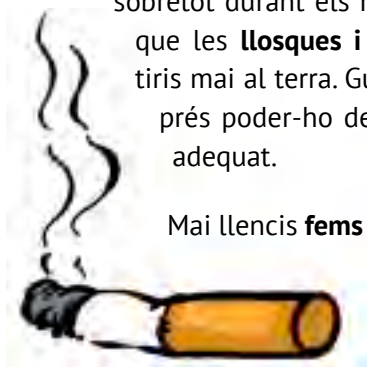
- ▶ **UTILITZAR** la maquinària extremant les precaucions d'ús i fent un adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes).
- ▶ **EMPRAR** la maquinària a **zones allunyades de vegetació fina, seca o morta**.
- ▶ **OMPLIR** el dipòsit de combustible de la maquinària en **zones segures**; és a dir, situades en àrees aclarides de combustible vegetal.
- ▶ **DISPOSAR**, per a ús immediat, d'**extintors de motxilla carregats** i de les eines adequades que permetin sufocar qualsevol conat d'incendi que s'hi pugui provocar.
- ▶ **EVITAR** emprar tota la maquinària que provoqui **espurnes** els dies de major risc (els dies de vent i els dies més secs i calorosos), i emprar-la preferentment al matí.
- ▶ **ASSEGURAR-SE** que el metall de la maquinària no colpegi pedres i produeixi espurnes.

*Pots consultar el conjunt de **mesures de seguretat** a seguir per emprar **maquinària** que pugui generar deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals, a l'**Article 8 de la referència 13***

6.3 Llosques i fems

Si estàs a una zona propera al bosc és preferible que **no fumis**, sobretot durant els mesos d'estiu. En cas de fumar, assegura't que les **llosques i els mistos** quedin ben apagats i no els tiris mai al terra. Guarda les llosques i els llumins per a després poder-ho depositar en un punt de recollida de fems adequat.

Mai llencis **fems** ni **abandonis residus** de cap tipus a dins o a prop d'una zona forestal. Guarda'ls per poder depositar més tard en un punt de recollida de residus adequat.

Pots consultar la regulació de l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal a la [referència 13](#)

6.4 Material pirotècnic, espelmes i bengales nàutiques

Moltes de les revetlles i festes dels municipis de les Illes Balears es concentren als mesos d'estiu, coincidint amb l'època de l'any amb major risc d'incendis forestals.

Si es decideix fer ús de **material pirotècnic** en àrea contigua de prevenció –tot i assumint la responsabilitat que comporta–, caldrà obtenir una autorització administrativa que s'ha de sol·licitar amb suficient temps d'antelació a l'administració competent.

Les **bengales nàutiques** llançades a prop de la costa també són una causa comú d'incendis, motiu pel qual cal emprar-les adequadament i amb seguretat, evitant que puguin caure sobre terreny forestal.

Finalment, recorda que està prohibit **encendre espelmes** a dins i a prop del bosc durant els mesos d'estiu, ja que també pot ser una font d'ignició.

Platges i altres zones costaneres són també terreny forestal segons la normativa i, per tant, està regulat l'ús del foc en aquests indrets.

Fogueres i altres activitats amb ús del foc estan prohibides a l'època de perill d'incendis, i fora d'època de perill caldrà autorització administrativa.

7

Què fer en cas d'incendi forestal?

Si veus un incendi forestal, avisa a l'112 aportant tota la informació que sigui útil, com localització, tipus de fum i vegetació, si hi ha habitatges o elements vulnerables a prop, i altres detalls que siguin d'interès. Segueix les indicacions de les autoritats competents.

Si el foc arriba a **CA VOSTRA**, aviseu de situació a l'**112**

- Si el foc envolta l'habitatge tanqueu totes les finestres, portes i altres forats tipus de ventilació i quedeu a dins. Vestiu roba de cotó o llana i aneu amb compte amb el fum, respirar arran de terra serà més fàcil.
- Si us allunyeu o us fan desallotjar, a banda de tancar totes les possibles vies d'entrada del fum i foc a l'habitatge, tanqueu subministres d'energia com gas, electricitat, i agafeu allò imprescindible. Deixeu l'entrada de la finca oberta per si ho necessiten els mitjans d'extinció.

Si esteu al **BOSC**, aviseu de situació a l'**112**

- Allunyeu-vos en direcció oposada al vent, si podeu entreu en zona ja cremada.
- Amb compte amb el fum, mulleu una tela i tapeu-vos nas i boca, nos quedeu en llocs tancats tipus pous o coves, prop del mar millor i si és necessari fiqueu-vos a dins.
- Si sou al cotxe, atureu a un lloc sense vegetació i més protegit, tanqueu obertures i atureu ventilació, enceneu llums per a que us puguin trobar millor.

8

ACTUA!

ABANS

DESPRÉS

Ara ja saps que la **prevenció activa** a les zones d'interfície urbana-forestal és una estratègia clau de lluita contra els incendis forestals. Si vius al bosc, **prepara't, és la teva responsabilitat**. Fins i tot les petites accions poden suposar una gran diferència en la vostra seguretat i la de ca teva.

Recorda, si tens un habitatge en zona forestal, aquest ha de tenir una **franja de seguretat de 30 metres com a mínim** al voltant de la casa de manera que s'impedeixi o dificulti el pas del foc. En cap cas es tracta d'eliminar tota la vegetació de la franja, només cal reduir la quantitat d'arbres i arbustos creant discontinuïtats verticals i horitzontals.

És una **OBLIGACIÓ NORMATIVA**. L'article 77.3 de la Llei 3/2019 Agrària de les Illes Balears diu que en el cas dels habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbà-forestal s'haurà d'executar i mantenir una **franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres d'amplada mínima**.

Les característiques que ha de complir la franja de seguretat de 30 metres són:

- ▶ **DISTÀNCIA MÍNIMA de 3 m** entre copes dels arbres. ✓
- ▶ **DISTÀNCIA MÍNIMA de 3 m** de les copes dels arbres a l'habitatge. ✓
- ▶ **PODA** de peus arboris adults a una alçada mínima de 3 m de terra. ✓
- ▶ **COBERTURA ARBUSTIVA** inferior al 30%. ✓
- ▶ No hi haurà **PEUS ARBUSTIUS** a menys de 3 metres de l'habitatge. ✓

En cas de **TERRENY RÚSTIC**, per fer treballs forestals de tales, podes i desbrossaments cal una **autorització administrativa**. Has de contactar amb l'Agent de Medi Ambient (AMA) de la zona per concertar una visita a la parcel·la, que n'expedirà un informe d'autorització in situ. Per obtenir el telèfon de l'AMA cal trucar al 971 17 66 77 (Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl). En cas de **TERRENY URBÀ**, us heu de posar en contacte amb l'**Ajuntament** corresponent.

**NO HO APOSTIS
TOT A LA CARTA
DE L'EXTINCIÓ.**

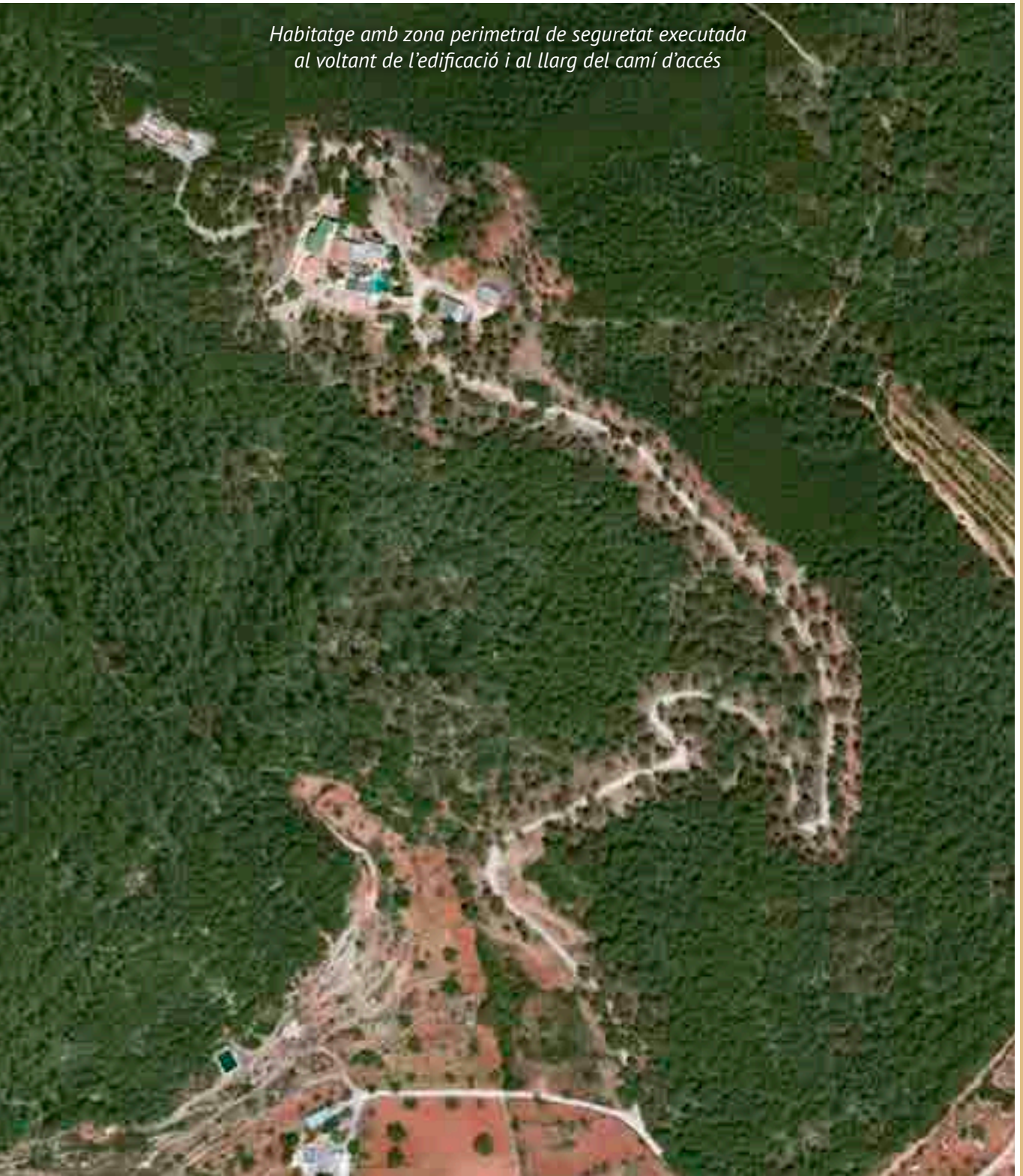
**ACTUA AVUI I
NO HO DEIXIS
PER DEMÀ.**

9

Referències

*Habitatge amb zona perimetral de seguretat executada
al voltant de l'edificació i al llarg del camí d'accés*

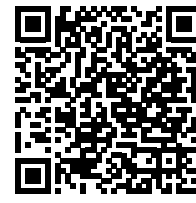

1

IV Pla General Contra Incendis de las Illes Balears

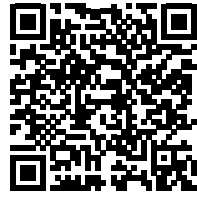
2

Estadística d'incendis forestals a la CAIB

3

Dades estatals estadística incendis

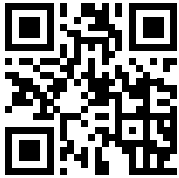
5

Pla Forestal de les Illes Balears (2015)

6

Quart Inventari Nacional Forestal, Illes Balears

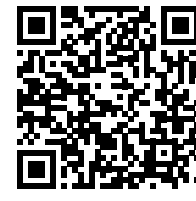
4

Web Xarxa Forestal

8

Guia dels Boscos de les Illes Balears (2020)

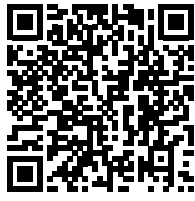
7

Web del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl

9

Ley 43/2003, de 21 de noviembre, de Montes

10

Llei 3/2019,
de 31 de gener,
Agrària de las Illes
Balears

11

Localització Zones
d'Alt Risc (ZAR)

12

Código Técnico
de Edificación
(Documento Básico SI,
Seguridad en caso
de incendio)

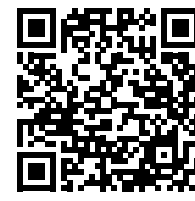

13

Decret 125/2007,
de 5 d'octubre, pel qual
es dicten normes sobre
l'ús del foc i es regula
l'exercici de determinades
activitats susceptibles
d'incrementar el risc
d'incendi forestal

14

Norma UNE 60250
"Instalaciones de
almacenamiento de gases
licuados del petróleo
(GLP) en depósitos fijos
para su consumo en
instalaciones receptoras"

15

Directriu bàsica de
planificació de protecció
civil d'emergència per
incendis forestals

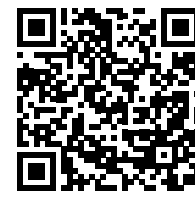

16

Vídeo de Xarxa Forestal
"Prevenir és actuar.
Evita el risc
d'incendi forestal"

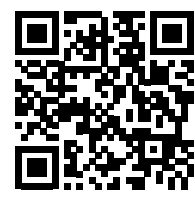
17

Vídeo de Xarxa Forestal
"Protegeix la teva llar
del foc"

18

Vídeo de Xarxa Forestal
"L'ús del foc a cremes
de restes vegetals"

@xarxaforestal

xarxaforestal@gmail.com

www.xarxaforestal.org

XARXA
FORESTAL